

[J. O. Krag.]

kontoen i vejret have nøjedes med et mindre byrdefuldt indgreb end det, der nu rammer det samlede danske erhvervsliv.

Hvorfor ventede man så længe? Hvorfor tøvede man? Hvorfor famlede man sig frem uden at kunne finde det rette indgreb? Hvad er grunden til den danske regerings næsten uansvarlige passivitet? Det har jo ikke manglet på advarsler. Hvis vi tager valutaudviklingen bare siden nytår, har den jo stort set været en eneste stor advarsel. I januar-februar havde Danmark et valutatab på, hvis jeg husker rigtigt, ca. 450 mill. kr. Det var i og for sig nok til, at regeringen burde begynde at overveje situationen, og det gjorde den vel også, men det tog tid i marts-april. Hvor langt skulle man nå frem, i hvor høj grad skulle spekulatøren i tyske mark tage karakter af en præriebrand, og i hvor høj grad skulle valutatabene ændre sig fra langsom tæring til hurtig svindsot, før regeringen greb ind? Ja, man skulle så langt, at 2 milliarder kr. var tabt og valutakassen var tømt. Før skete der ikke noget. Det er det, jeg gerne vil bede statsministeren forklare.

Det kan f. eks. være en forklaring, at man ikke vidste, hvad der foregik, at den danske regering var den eneste i Europa, der ikke var klar over, hvad der skete, at man ikke fra udenrigstjenestens økonomiske medarbejdere havde fået rapporter om, hvad der skete, at man ikke fra Nationalbanken havde fået advarselssignaler, at man ikke fra de private banker, der jo følger meget nøje med i disse bevægelser, og som jo står regeringen så nær, må jeg gå ud fra, har fået nogen advarsler.

Jeg tror ikke, det er sandsynligt. Jeg tror regeringen har haft den fornødne viden til at kunne gribe ind i tide, men det kan jo være, man har vurderet sin viden forkert, at man har troet, at dette var noget forbigående, at det nok gik i sig selv igen, og at man den 1. maj og den 2. maj, efterhånden som derouten tog karakter af en syndflod og valuta tabtes i kæmpebeløb, så store som vi aldrig før har set, ud af den danske valutakasse, troede, at dette var noget, der gik over af sig selv. I så fald er der tale om en katastrofal fejlvurdering. Jeg ved ikke, hvem i regeringen der har begået den katastrofale fejlvurdering, men det er jo ikke den første,

regeringen har gjort sig skyldig i, og det er naturligvis ikke en omstændighed, der vil forøge hverken folketingets, erhvervslivets eller befolkningens tillid til denne regering.

Der er selvfølgelig også den mulighed, at regeringen har fået oplysning om, hvad der foregik i Europa, og er blevet rådgivet rigtigt, så regeringen udmærket har vidst, hvad der stod på spil, men at denne regering, som vi har set det gang på gang, har været så optaget af forhandlinger med sig selv — det er vel nok det, der karakteriserer denne regering fremfor nogen anden, vi har kendt i hvert fald i moderne tid, at det meste af dens tid går med, at den forhandler med sig selv — at den af den grund ikke havde tid til at handle, og det er det, der nu hævner sig på samfundet, og det, der nødvendiggjorde, at den diskontoforhøjelse, der så endelig kom, skulle være så stor, som den blev. Mit første spørgsmål til statsministeren er altså, hvorledes han vil forklare denne handleudgytighedens periode.

Nu ved vi alle sammen, at den valutakrise, der kulminerede med den springvise diskontoforhøjelse den 10. maj, jo ikke behøver at være den sidste. Som også økonomiministeren var inde på det i formiddags: den fundamentale uligevægt mellem de europæiske valutaer eksisterer stadig; intet er ændret i denne fundamentale uligevægt, og før eller siden må det komme til en løsning, enten ved at den tyske mark opskrives, eller ved at den franske franc og det britiske pund devalueres, eller måske begge dele.

Hvis devaluering kommer ind i billedet, bliver der selvfølgelig noget at tage stilling til vedrørende den danske kroners kurs, og også her har jeg et spørgsmål til statsministeren. Jeg har det indtryk fra statsministerens forskellige udtalelser, at han kategorisk har lagt sig fast på, at den danske kronkurs ubetinget ligger fast. Jeg synes, det er rigtigt, at en så vigtig regeringsbeslutning, hvis det er en regeringsbeslutning, bliver bekræftet her i tinget og vel også med en enkelt kommentar fra statsministerens side.

Nu kan det jo i økonomi gå på mange måder. Det er ikke givet, at det bliver nogen pludselig revaluering eller nogen pludselig devaluering. Vi ved, at der er kræfter i England, der har den mening, at man i stedet for kunne gå over til det, man kalder flydende kurser, hvor sterlingkursen fik lov